

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU

Član 1.

U Zakonu o vazdušnom saobraćaju („Službeni glasnik RS”, broj 73/10), posle člana 19. dodaje se član 19a, koji glasi:

„Bezbednosna naredba i izuzeće

Član 19a

Ako je u interesu bezbednosti civilnog vazduhoplovstva neophodno da se preduzmu hitne mere koje se ne mogu odlagati, direktor Direktorata odmah izdaje bezbednosnu naredbu.

U bezbednosnoj naredbi mora da bude navedeno na koga se naredba odnosi, razlozi za njeno donošenje, mere koje je neophodno preduzeti i rok za njihovo preduzimanje, datum stupanja na snagu i, eventualno, vreme na koje se naredba izdaje.

U izuzetnim slučajevima i za period koji ne može biti duži od šest meseci Direktorat može odobriti vazduhoplovnom subjektu da bude izuzet od obaveze ispunjenja određenog tehničkog zahteva ukoliko utvrdi da je vazduhoplovni subjekt na drugi način obezbedio isti nivo bezbednosti koji se postiže primenom tog zahteva.”

Član 2.

U članu 184. stav 1. reč: „Direktoratu” zamenjuje se rečima: „direktoru Direktorata”.

U stavu 2. reč: „Direktorat” zamenjuje se rečima: „Direktor Direktorata”.

Član 3.

Član 204. menja se i glasi:

„Član 204.

Udes vazduhoplova je događaj koji je povezan s korišćenjem vazduhoplova i koji se desio, ako je reč o vazduhoplovu sa posadom, od ukrcavanja lica u vazduhoplov radi nameravanog leta do iskrcavanja lica iz vazduhoplova, ili, ako je reč o vazduhoplovu bez posade, od trenutka kada je vazduhoplov spreman da se pokrene u svrhu leta do trenutka kada se zaustavi na kraju leta i kada se ugasi osnovna pogonska grupa, pri čemu je nastala bilo koja od sledećih posledica:

1) smrt ili teška telesna povreda lica usled boravka u vazduhoplovu, direktnog kontakta s delom vazduhoplova, uključujući i delove koji su se odvojili od vazduhoplova, ili usled direktne izloženosti izduvnom mlazu mlaznog motora, izuzev kada su smrt ili teška telesna povreda nastupili kao posledica prirodnih uzroka, samopovređivanja, kada su ih prouzrokovala druga lica ili kada su zadesili „slepe putnike” koji su se skrivali izvan delova koji su na raspolaganju putnicima i posadi;

2) oštećenje vazduhoplova, otkaz njegove strukture koji negativno deluje na jačinu strukture ili karakteristike leta vazduhoplova ili zahteva veću popravku ili zamenu oštećene komponente, izuzev otkaza ili oštećenja motora kada je oštećenje

ograničeno na jedan motor (uključujući njegove kapotaže ili agregate) ili izuzev oštećenja elisa, krajeva krila, antena, sonde, lopatica, guma, kočnica, točkova, aerodinamičke oplata, panela, vrata stajnog trapa, vetrobrana, oplata vazduhoplova (kao što su mala udubljenja ili mali otvori) ili manjih oštećenja na lopaticama glavnog rotora ili na lopaticama repnog rotora, stajnog trapa i onih oštećenja koja su nastala dejstvom grada ili udarom ptica (uključujući i rupe na radarskoj kupoli);

3) vazduhoplov je nestao ili mu nije moguće prići.

Ozbiljna nezgoda je nezgoda koja obuhvata okolnosti koje ukazuju da je postojala velika verovatnoća da dođe do udesa i povezana je sa korišćenjem vazduhoplova, a desila se, ako je reč o vazduhoplovu sa posadom, od ukrcavanja lica u vazduhoplov radi nameravanog leta do iskrcavanja lica iz vazduhoplova, ili, ako je reč o vazduhoplovu bez posade, od trenutka kada je vazduhoplov spreman da se pokrene u svrhu leta do trenutka kada se zaustavi na kraju leta i kada se ugasi osnovna pogonska grupa.

Vlasnik, kao i korisnik vazduhoplova koji je učestvovao u udesu ili ozbiljnoj nezgodi, član posade, svako lice koje učestvuje u održavanju, projektovanju, proizvodnji tog vazduhoplova ili u obuci njegove posade, svako lice koje je učestvovalo u pružanju tom vazduhoplovu usluga kontrole letenja, informisanja vazduhoplova u letu ili aerodromskih usluga, kao i zaposleni u Direktoratu, ukoliko imaju saznanja da se dogodio udes ili ozbiljna nezgoda u obavezi su da o tome, bez odlaganja, obaveste Centar za istraživanje udesa i ozbiljnih nezgoda."

Član 4.

Naziv člana i član 206. menjaju se i glase:

„Centar za istraživanje udesa i ozbiljnih nezgoda

Član 206.

Za obavljanje stručnih poslova koji se odnose na organizaciju i sprovođenje bezbednosnog istraživanja udesa i ozbiljnih nezgoda civilnih vazduhoplova, kao i za prikupljanje i analizu podataka od značaja za vazduhoplovnu bezbednost i predlaganje mera za sprečavanje novih udesa, obrazuje se Centar za istraživanje udesa i ozbiljnih nezgoda (u daljem tekstu: Centar za istraživanje), kao posebna organizacija.

Centar za istraživanje deluje samostalno ili u saradnji sa telima nadležnim za istraživanje udesa i ozbiljnih nezgoda drugih država, ako je to predviđeno potvrđenim međunarodnim ugovorom. "

Član 5.

Naziv člana i član 207. menjaju se i glase:

„Glavni istražitelj

Član 207.

Centrom za istraživanje rukovodi Glavni istražitelj koji ima položaj direktora posebne organizacije.

Glavnog istražitelja postavlja Vlada na pet godina, na predlog predsednika Vlade iz reda lica koja ispunjavaju uslove za zaposlenje u državnim organima, imaju visoko obrazovanje, odgovarajuću stručnost za obavljanje istraživanja udesa i ozbiljnih nezgoda i najmanje devet godina radnog iskustva u oblasti vazduhoplovstva.

Glavni istražitelj odgovoran je za svoj rad predsedniku Vlade.

Glavni istražitelj ima zamenika koga postavlja Vlada na pet godina, na predlog Glavnog istražitelja, i koji ima položaj zamenika direktora posebne organizacije.

Na uslove za postavljenje zamenika Glavnog istražitelja primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na Glavnog istražitelja. ”

Član 6.

Naziv člana i član 208. menjaju se i glase:

„Prestanak dužnosti Glavnog istražitelja

Član 208.

Glavnom istražitelju prestaje dužnost kada protekne vreme na koje je postavljen, ako podnese ostavku ili ako bude razrešen.

Glavni istražitelj razrešava se ako nesavesno obavlja svoju dužnost, ako je osuđen na kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim dužnosti Glavnog istražitelja ili ako povredi propise kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija. ”

Član 7.

Naziv člana i član 209. menjaju se i glase:

„Komisija za istraživanje uzroka udesa i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova

Član 209.

Istraživanje svakog udesa i svake ozbiljne nezgode vrši Komisija za istraživanje uzroka udesa i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova (u daljem tekstu: Komisija).

Komisiju obrazuje Glavni istražitelj s liste stručnjaka (iz reda pilota, vazduhoplovnih inženjera, kontrolora letenja, meteorologa, lekara, pravnika i drugih lica iz vazduhoplovstva) koju, na predlog Glavnog istražitelja, za svaku kalendarsku godinu utvrđuje i objavljuje Vlada, vodeći računa o njihovim stručnim, moralnim i psihofizičkim sposobnostima za istraživanje udesa i ozbiljnih nezgoda i o njihovom iskustvu u istraživanju udesa i ozbiljnih nezgoda.

Broj članova i sastav Komisije zavise od težine, vrste i obima udesa ili ozbiljne nezgode vazduhoplova.

Komisija je samostalna u radu i funkcionalno nezavisna od bilo koga čiji interesi mogu biti suprotni zadacima i ovlašćenjima Komisije.

Niko ne sme da ograniči sadržinu i obim istraživanja, da utiče na sadržinu ili obim prethodnog, privremenog ili završnog izveštaja o istraživanju udesa ili ozbiljne nezgode vazduhoplova ili na sadržinu i obim bezbednosnih preporuka Komisije.”

Član 8.

Član 212. menja se i glasi:

„Član 212.

Dok istražuju udes i ozbiljnu nezgodu, Glavni istražitelj i članovi Komisije ovlašćeni su da:

- 1) odmah slobodno pristupe mestu udesa i ozbiljne nezgode i vazduhoplovu, njegovoj sadržini ili olupini;
- 2) bez odlaganja obezbede dokazni materijal i kontrolisano uklone ostatke ili delove vazduhoplova, radi obavljanja potrebnih ispitivanja i analiza;
- 3) odmah neposredno pristupe uređajima za snimanje leta i da koriste njihovu sadržinu, kao i sadržinu drugih snimljenih materijala;
- 4) zahtevaju pregled tela žrtava i obave neposredan uvid u rezultate pregleda tela žrtava ili rezultate ispitivanja uzoraka uzetih s tela žrtava;
- 5) zahtevaju obavljanje lekarskog pregleda lica koja su učestvovala u operacijama vazduhoplova i da obave neposredan uvid u rezultate pregleda ili u rezultate ispitivanja uzoraka uzetih od njih;
- 6) uzmu izjave od svedoka udesa ili ozbiljne nezgode i da zahtevaju dostavljanje informacija ili dokaza koji su relevantni za istraživanje udesa i ozbiljne nezgode;
- 7) slobodno pristupe relevantnim dokumentima i informacijama koje poseduju vlasnik, korisnik, proizvođač vazduhoplova, imalac potvrde o tipu, nadležna organizacija za održavanje vazduhoplova, centar za obuku, pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi, operateri aerodroma i Direktorat.”

Član 9.

Član 215. menja se i glasi:

„Član 215.

Ako su u udesu ili ozbiljnoj nezgodi učestvovali civilni i domaći ili strani vojni vazduhoplov, udes ili ozbiljnu nezgodu istražuje mešovita civilno-vojna komisija.

Polovinu članova u mešovitu civilno-vojnu komisiju imenuje Glavni istražitelj sa liste stručnjaka iz člana 209. zakona, a drugu polovinu članova imenuje ministar nadležan za poslove odbrane.

Mešovitoj civilno-vojnoj komisiji predsedava Glavni istražitelj.”

Član 10.

U članu 232. reči: „inspekcijski nadzor u vazduhoplovstvu,” brišu se.

Član 11.

U članu 234. stav 1. posle reči: „obavlja odit (proveru)” dodaju se reči: „i inspekcijski nadzor”.

U stavu 2. posle reči: „i prvostepenih upravnih akata, ” dodaju se reči: „obavljanje inspekcijskog nadzora,”.

U stavu 3. reči: „o osposobljenosti” brišu se.

Član 12.

U članu 235. posle stava 4. dodaje se stav 5, koji glasi:

„Žalba iz stava 4. ovog člana ne odlaže izvršenje upravnog akta.”

Član 13.

U članu 243. stav 1. posle reči: „Odit (proveru)” dodaju se reči: „i inspekcijski nadzor”, a zapeta i reči: „a inspekcijski nadzor ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja” brišu se.

Član 14.

U članu 247. stav 2. reči: „dostavlja Direktoratu” zamenjuju se rečima: „dostavlja direktoru Direktorata”.

Član 15.

U članu 250. stav 1. reči: „ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja” zamenjuju se rečju: „Direktorat”.

U stavu 4. reči: „ministar nadležan za poslove saobraćaja” zamenjuju se rečju: „Direktorat”.

Član 16.

U članu 254. tačka 2) menja se i glasi:

„2) da naloži da centar za obuku izmeni, suspenduje ili stavi van snage potvrdu o obučenosti lica koje spada u vazduhoplovno osoblje čiji poslovi posredno utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja ili da sprovede vanrednu proveru stručne obučenosti tih lica;”

U tački 3) reč: „posredno” zamenjuje se rečju: „neposredno”.

Član 17.

Naziv člana i član 257. menjaju se i glase:

„Pravo na žalbu protiv rešenja vazduhoplovnog inspektora

Član 257.

Na rešenje vazduhoplovnog inspektora može se izjaviti žalba ministru nadležnom za poslove saobraćaja.

Žalba na rešenje vazduhoplovnog inspektora ne odlaže izvršenje rešenja.”

Član 18.

U članu 258. stav 1. posle tačke 7) dodaje se tačka 7a), koja glasi:

„7a) ne postupi po izdatoj bezbednosnoj naredbi (član 19a stav 1);”.

Član 19.

U članu 259. stav 1. posle tačke 4) dodaje se tačka 4a), koja glasi:

„4a) ne postupi po izdatoj bezbednosnoj naredbi (član 19a stav 1);”.

Član 20.

U članu 260. posle tačke 7) dodaje se tačka 7a), koja glasi:

„7a) ne postupi po izdatoj bezbednosnoj naredbi (član 19a stav 1);”.

Član 21.

Naziv člana i član 264. menjaju se i glase:

**„Preuzimanje nadležnosti u oblasti bezbednosnog istraživanja
udesa i ozbiljnih nezgoda civilnih vazduhoplova**

Član 264.

Centar za istraživanje preuzima od Direktorata prava, obaveze, zaposlene, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivu koji su potrebni za obavljanje nadležnosti u oblasti bezbednosnog istraživanja udesa i ozbiljnih nezgoda civilnih vazduhoplova.

Član 22.

U članu 210. stav 1, članu 213. stav 1, članu 258. stav 1. tačka 47) i članu 260. tačka 26) reči: „predsednik Komisije” u određenom padežu zamenjuju se rečima: „Glavni istražitelj” u odgovarajućem padežu.

Član 23.

Vlada će postaviti Glavnog istražitelja u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, a Centar za istraživanje počće sa radom najkasnije šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do ispunjenja uslova propisanih ovim zakonom za obrazovanje Komisije za istraživanje uzroka udesa i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova, istraživanje uzroka udesa i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova vršiće Komisija za istraživanje udesa i ozbiljnih nezgoda koju za svaki udes i ozbiljnu nezgodu imenuje Direktorat, sa utvrđene liste stručnjaka.

Član 24.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o vazduhoplovnim pristaništima („Službeni glasnik SRS”, br. 28/75, 24/85 - dr. zakon, 35/86 - dr. zakon, 6/89 - dr. zakon i 6/89 - dr. zakon i „Službeni glasnik RS”, br. 67/93 - dr. zakon i 44/95 - dr. zakon).

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.